

**UCHWAŁA NR XXIX/222/12
RADY GMINY SULIKÓW**

z dnia 28 grudnia 2012 r.

w sprawie: zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Bierna.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 lit. b. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (tj. Dz. U. 2008 Nr 38, poz. 220 z późn. zm.) **Rada Gminy Sulików uchwala co następuje:**

§ 1.

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Bierna przyjęty Uchwałą nr 03/2012 zebrania wiejskiego Sołectwa Bierna z dnia 14 grudnia 2012 r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sulików.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jan Solecki

Uzasadnienie do Uchwały Nr XXIX/222/12

Rady Gminy Sulików

z dnia 28 grudnia 2012 r.

Sporządzenie Planu Odnowy Miejscowości i zatwierdzenie przez Radę Gminy jest podstawą ubiegania się przez gminę o dodatkowe środki zewnętrzne dofinansowujące zadania inwestycyjne w ramach programu „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013. Plan Odnowy Miejscowości Bierna uzyskał akceptację zebrania wiejskiego sołectwa Bierna.

Przewodniczący Rady Gminy

Jan Solecki

UCHWAŁA NR 3/2012
ZEBRANIA WIEJSKIEGO
SOŁECTWA BIERNA
z dnia 14 grudnia 2012 r.

w sprawie przyjęcia „Planu Odnowy Miejscowości Bierna”

Na podstawie art. 36 ust. 1. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), § 5 ust. 1 i § 8 ust. 1 pkt. 5 Statutu Sołectwa Bierna (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2003 roku Nr 110, poz. 2056), w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 lit. a. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 (tj. Dz. U. 2008 Nr 38, poz. 220 z późn. zm.)
Zebranie Wiejskie Sołectwa Bierna

uchwała, co następuje

§ 1.

Przyjmuje się Plan Odnowy Miejscowości Bierna w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Sołtysowi Sołectwa Bierna.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik nr 1 do uchwały Nr 3/2012
Zebrania wiejskiego Sołectwa Bierna
z dnia 14 grudnia 2012 r.

**Mieszkańcy i Rada Sołecka wsi Bierna
wspierani przez Wójta i Radę Gminy Sulików
opracowali wspólnie**

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
BIERNA
POŁOŻONEJ W GMINIE SULIKÓW NA DOLNYM
ŚLĄSKU**

NA LATA 2012-2020

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ZGODNY Z ZASADAMI
ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I AGENDY 21.
PLAN REALIZUJE STRATEGIĘ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY
SULIKÓW.**

„Plan Odnowy Miejscowości Bierna” został przygotowany przez zaangażowanie, poświęcenie czasu i wiedzy osób reprezentujących społeczność Naszej Wsi, która odpowiadając na zaproszenie sołtysa oraz Rady Sołeckiej, uczestniczyły aktywnie w warsztatach. W czasie spotkań mieszkańcy/lokalni liderzy, radni, przedsiębiorcy, młodzież/ wspólnie opracowywali Plan, korzystając z pomocy zewnętrznych konsultantów i moderatorów.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BIERNA

Współautorzy Planu Odnowy Miejscowości Sulików:

1. Maria Krawczyk
2. Janusz Potasz
3. Sylwester Warchał
4. Dorota Warchał
5. Janina Zubel
6. Helena Twardowska
7. Andrzej Mroczkowski
8. Krzysztof Warchał
9. Jan Mikołajczyk
10. Zbigniew Bielawski
11. Sabina Guzowska
12. Mieczysław Czachor
13. Krzysztof Zimniewicz
14. Bernadeta Lima
15. Genowefa Wilczak-Raczak
16. Marek Raczak
17. Jan Majowski
18. Rafał Ryszkiewicz
19. Michał Dziak
20. Marek Dziak

Konsultanci prowadzący i moderatorzy:

Marcela Tyka email: jedenastkaizerska@jedenastkaiz.nazwa.pl

Bożena Mulik email: zarzad@lgdpartnerstwoizerskie.pl

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP

Informacje ogólne.

Metoda pracy.

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ORAZ PLANOWANE KIERUNKI JEJ ODNOWY

Opis ogólny miejscowości.

Planowane kierunki rozwoju miejscowości.

Wizja odnowy wsi.

Cele rozwoju.

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCA UJĘCIU STANU RZECZYWISTEGO

Położenie.

Środowisko przyrodnicze.

Dziedzictwo kulturowe.

4. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ

Analiza SWOT, czyli na co musimy uważać, a na co możemy postawić.

Problemy rozwoju miejscowości.

5. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ I ICH SZACUNKOWY KOSZT.

Zasady realizacji planu.

6. KSZTAŁTOWANIE OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE A W SZCZEGÓLNOŚCI POPRZEZ ODNAWIANIE LUB BUDOWĘ PARKINGÓW, CHODNIKÓW LUB OŚWIETLENIA ULICZNEGO.

Sposoby monitorowania, oceny i aktualizacji planu.

Komunikacja społeczna.

7. LITERATURA

1. WSTĘP

Informacje ogólne.

Plan Odnowy Miejscowości Bierna powstał dla uporządkowania rozwoju i odnowy naszej wsi oraz potrzeb mieszkańców. Jego treść ma służyć sprostaniu wyzwaniom XXI wieku. W czasie opracowywania Planu przyjęliśmy, że będą nami kierowały dwa podstawowe uwarunkowania:

- Zasady zrównoważonego rozwoju
- Zasady Agendy 21

Zasady zrównoważonego rozwoju zostały ustanowione w 1997 roku, w którym to roku przyjęliśmy KONSTYTUCJĘ Rzeczypospolitej Polskiej. W art. 5 Konstytucji jest zapisane:

„Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewni wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Idea zrównoważonego rozwoju wynika z konieczności sprostania wyzwaniom nowego tysiąclecia. Po żywiołowym rozwoju przemysłowym, nieograniczonym korzystaniu z zasobów naturalnych oraz beztróskim zanieczyszczaniu i przekształcaniu środowiska przyrodniczego, przyszedł czas na refleksję i zmianę postaw. Życie bez wody zdatnej do picia, gleb dających nam bezpieczną żywność, czy roślin odnawiających zasoby tlenu jest to niemożliwe. Przedstawiony przykład przedstawia współzależność pomiędzy otaczającą nas przyrodą, a człowiekiem. Przyjęta przez nas zasada **zrównoważonego rozwoju to zgoda na rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem przyrody**. Podstawowa zasada zrównoważonego rozwoju „myśleć globalnie, działać lokalnie” powinna przejawiać się we wszystkich naszych działaniach, także polityków i władz. Obszar i środowisko przyrodnicze powinny pozostać nienaruszone i służyć pokoleniom, które będą po nas. Dlatego zaledwie odrobina dobrej woli z naszej strony wystarczy, aby postępować zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Czym na poziomie wsi i społeczności lokalnych jest zrównoważony rozwój?

Zrównoważony rozwój wsi to taki kierunek rozwoju społecznego i gospodarczego, który w zaspokojeniu potrzeb naszych mieszkańców, nie doprowadza do zniszczenia środowiska przyrodniczego. Taki rozwój nie oznacza zahamowania procesów gospodarczych we wsi kosztem działań chroniących środowisko, wręcz przeciwnie oznacza harmonijny, zrównoważony rozwój w wymiarze ekologicznym, ekonomicznym i społecznym, z pełnym uwzględnieniem ładu przestrzennego.

Podstawą zrównoważonego rozwoju są jego trzy zasady:

- Równość szans w dostępie do zasobów i odprowadzania zanieczyszczeń – filozofia sprawiedliwości międzypokoleniowej.
- Równość szans pomiędzy człowiekiem i przyrodą. Funkcjonowanie cywilizacji ludzkiej, z zachowaniem trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, wraz z ochroną różnorodności biologicznej.
- Równość szans między tym, co lokalne a ponadlokalne oznacza, że potrzeby ogólnospołeczne są zaspokajane na równi z potrzebami lokalnych społeczności. Dążąc do zrównoważonego rozwoju powinniśmy wdrażać podstawowe procesy:
 - ograniczyć zużywanie odnawialnych zasobów do granic możliwości ich odtwarzania,
 - ograniczyć zużywanie nieodnawialnych zasobów do skali pozwalającej na zastępowanie ich odpowiednimi substytutami,
 - stopniowo eliminować substancje niebezpieczne i toksyczne,

- utrzymać skalę emisji zanieczyszczeń i zakłóceń tak, aby nie przekroczyły pojemności asymilacyjnej środowiska.
- stale dbać o ochronę różnorodności biologicznej.
- Uspołecznić procesy podejmowania decyzji na poziomie parlament, samorząd, społeczność lokalna.
- Tworzyć warunki dla zdrowia każdego człowieka. Szanse na zrównoważony rozwój wioski są zależne od czynników, na które wszyscy mamy bezpośredni i pośredni wpływ.

Czynniki bezpośrednie i pośrednie:

- mieszkańcy wsi oraz władze gminy wspólnie powinny opracować i wdrożyć strategię zrównoważonego rozwoju gminy oraz plan odnowy miejscowości,
- Rada Sołecka i Rada Gminy, powinny być głównymi animatorami swoich „małych ojczyzn”, na nich powinien spoczywać główny ciężar pobudzania, organizowania, realizowania działań zrównoważonego rozwoju,
- podstawę powodzenia stanowi wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- społeczność lokalna aktywnie powinna włączyć się w realizację działań przyjętych w Planie Odnowy Miejscowości.

Należy mieć na uwadze fakt, iż jeśli nie będzie aktywności i zrozumienia mieszkańców, to skuteczność realizacji planu będzie zagrożona i niewykonalna.

Agenda 21 to dokument przyjęty w 1992 roku na Szczycie Ziemi i określony jako program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju w perspektywie XXI wieku. Agenda 21 uwzględnia globalną, krajową i lokalną (gminną, wiejską) skalę działań w sferze ekologicznej, społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Lokalna Agenda 21 to uspołeczniony, partnerski i dynamiczny proces planowania zmierzający do osiągnięcia celu, jakim jest trwały i zrównoważony rozwój wsi.

Lokalna Agenda 21 oznacza w praktyce konieczność budowania we wsi:

- współpracy partnerskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju między samorządem, mieszkańcami, biznesem, organizacjami pozarządowymi i lokalnymi liderami,
- systemu informacji o zasobach wsi,
- planu rozwoju wsi opartego na zrównoważonym rozwoju,
- systemu społecznego monitoringu realizacji Planu (lokalnej Agendy 21).

Mieszkańcy wsi Bierna decyzję o opracowaniu „Planu odnowy miejscowości” podjęli sami i postanowili, że będzie on zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Jednocześnie postanowili włączyć się aktywnie w proces działania odnowy wsi, który daje nam możliwość rozwoju miejscowości, zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego. Jest to jedno ze źródeł pomocy dla realizacji naszych celów i wymaga od nas dużej aktywności oraz poszukiwania innych źródeł pomocy. Odnowa wsi to proces obejmujący bardzo szerokie spektrum działań, wpływających na podwyższenie jakości życia na wsi i tożsamości mieszkańców. Siłą odnowy wsi są najważniejsze wartości związane z historią, kulturą, tradycją – wszystkim tym, co można objąć pojęciem dziedzictwa kulturowego wsi, zarówno w aspekcie materialnym, jak i niematerialnym. Jest to jednocześnie możliwość indywidualnego podejścia wynikającego z charakteru danej wsi. Elementem spajającym wszystkie przedsięwzięcia, charakterystycznym dla tego procesu, jest współdecydowanie mieszkańców wsi w sprawach kierunków rozwoju ich miejscowości. Cały proces odbywa się w formie debaty lokalnej już na poziomie sołectwa. Bardzo ważnym czynnikiem warunkującym sukces jest partnerskie podejście do planowanych zadań, aktywność

mieszkańców, potrzeba zmian, współpraca mieszkańców i samorządu gminnego. Pełnym wspólnym sukcesem będzie podniesienie i uatrakcyjnienie wsi, gminy, wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako cennego produktu turystycznego.

Koncepcja odnowy wsi powstała w Niemczech w połowie lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku. Ważne daty dla tego działania:

- ° 1984 – powstanie Europejskiego Ruchu Odnowy Wsi i Małych Miast
- ° 1994 - opracowanie i przyjęcie „Strategii dla wiejskiej Europy”
- ° 1996 – na III Kongresie Odnowy Wsi przyjęto koncepcję rozwoju terenów wiejskich i odnowy wsi w Europie”.

Dokument „Strategia dla wiejskiej Europy” określa trzy podstawowe zasady, które powinny być przestrzegane w rozwoju obszarów wiejskich. Zasadnicza ich treść zawarta jest poniżej.

- Wzajemne powiązania ludzi ze środowiskiem (naturalnym i kulturowym), w którym żyją. Sprawy związane z mieszkańcami i ich aktywnością nie mogą dominować nad potrzebą ochrony środowiska, jak również ochrona środowiska nie może być celem samym w sobie, nie uwzględniając potrzeb ludzi.
- Współpraca i zintegrowane działanie, rozwój lokalny może być skutecznie realizowany tylko dzięki efektywnej współpracy wszystkich zainteresowanych stron. Ważna jest szczególnie współpraca pomiędzy mieszkańcami i gminą. Istotne jest, aby układ współpracy był partnerski, bez dominacji, narzucania woli czy zastępowania w działaniach przez jedną ze stron.
- Konsultacje i zaangażowanie. W planowaniu i realizacji działań należy uwzględnić poglądy i oczekiwania tych, którzy żyją w danej miejscowości. Do realizacji rozwoju powinniśmy w pierwszej kolejności korzystać z zasobów lokalnych - zarówno ludzkich, jak i przyrodniczych, kulturowych, gospodarczych. W proces muszą być aktywnie włączone społeczności lokalne. Powyższe zasady uwzględniają podstawowe założenia **zrównoważonego rozwoju** oraz **Agendy 21**.

Metody pracy.

Mieszkańcy wsi Bierna samodzielnie opracowali Plan Odnowy Miejscowości korzystając z pomocy ekspertów Lokalnej Grupy Działania oraz ekspertów zewnętrznych w zakresie metodyki i redakcji końcowej dokumentu.

Czym jest Plan Odnowy Miejscowości?

Plan Odnowy Miejscowości jest sposobem osiągnięcia wyznaczonych celów. Aby je osiągnąć, należało je najpierw skonstruować i wyznaczyć sposoby dojścia do nich. Oprócz typowych elementów planu, należy wziąć pod uwagę wartość środowiska, trwałość jego zasobów i ich ochronę, ponieważ to one wytyczają granice podejmowanych działań.

Po co miejscowości Plan Odnowy Miejscowości?

1. Tworzenie planu odnowy miejscowości pozwala mieszkańcom zaplanować przyszłość w perspektywie kilku lat, spojrzeć na miejscowość całościowo i jej obszary aktywności w powiązaniu ze sobą.
2. Plan Odnowy to dokument opisujący cele, drogi dojścia oraz proces uczestnictwa mieszkańców w przyszłości swojej miejscowości.
3. Aby można było ocenić postępy, korygować błędy, najlepszą formą jest zapisanie dokumentu w formie Planu, do którego mieszkańcy zawsze mogą wnieść swoje uwagi.
4. Budowanie planu umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowaniu swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często

wymaga consensusu. Można go wypracować podczas otwartej dyskusji nad planem, z którym będą identyfikować się mieszkańcy miejscowości.

5. Plan to realistyczna ocena mocnych i słabych stron miejscowości, przyjrzenie się możliwościom, problemom, które mogą się pojawić w przyszłości.

6. Plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi jak środowisko, ludzie, teren, infrastruktura i środki finansowe. Zasoby te są zwykle ograniczone, dlatego też można zaplanować odpowiednie gospodarowanie nimi.

7. Plan – to instrument długofalowego zarządzania miejscowością. Wnosi elementy ciągłości i trwałości w poczynania władz gminy, niezależnie od zmieniających się układów społeczno-politycznych.

Do opracowania Planu Odnowy Wsi Rada Sołecka, Sołtys oraz władze Gminy zaprosiły wszystkich mieszkańców Biernej, wszystkich których zainteresowała problematyka. Nie wszystkie osoby skorzystały z zaproszenia i możliwości pracy w grupach. Zajęcia odbywały się metodą warsztatową. Prowadzący moderator w czasie warsztatów miał za zadanie przeprowadzić grupę przez kolejne etapy pracy oraz pomóc w redagowaniu wyników prac warsztatowych. Wszystkie zapisy w planie zostały samodzielnie wypracowane przez uczestników warsztatów, każdy zapis poddany był ogólnej dyskusji i przyjmowany przez wszystkich zgromadzonych. W wyniku budowy planu odnowy miejscowości opracowaliśmy dokument w wersji pisanej. Tym samym powstała grupa mieszkańców zaangażowana w rozwój wsi.

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ORAZ PLANOWANE KIERUNKI JEJ ODNOWY.

Opis ogólny miejscowości.

Miejscowość Bierna jest to wieś łańcuchowa leżąca w górnym biegu rzeki Czerwona Woda, początki jej lokowania na prawie niemieckim sięgają XIII w. Słowo „borno” w języku staro-serbołużyckim oznaczało bagnisty, moczarowaty teren. W dokumentach datowanych na koniec XV w. nazwa wsi zapisywana była jako Berne, (1533) Berna, (1563) Bernaw. Tuż po wojnie przez krótki okres miejscowość nazywano Czerwoną Wodą. Wiosną 1427 r. miejscowość została spustoszona przez husytów, którzy maszerowali w kierunku Lubania. Bierna podobnie jak większość okolicznych miejscowości mocno ucierpiała w wyniku wojny trzydziestoletniej. W roku 1647 r. w Biernej istniał dwór z folwarkiem, 16 gospodarstw kmiecych, 3 młyny, 26 gospodarstw zagrodniczych, 8 gospodarstw chałupniczych i 2 rzemieślników. Liczne epidemie szalejące w czasie wojny przyczyniły się do strat wśród mieszkańców wioski. Dopiero napływ czeskich uchodźców religijnych przyczynił się do wzrostu liczby mieszkańców. W połowie XVII w. we wschodniej części wioski powstała mała kolonia zamieszkała przez czeskich egzulantów, która obecnie nosi nazwę Nowoszyce. W 1780 r. religijni emigranci założyli kolejną osadę o nazwie Wielichów. Osadnictwu wsi towarzyszył rozwój tkactwa płóciennego, w połowie XIX w. pracowało tu 180 krosen tkackich. Chałupicy – tkacze zajmowali się głównie wytwarzaniem bawełny, przez co produkcja lnu stała się mniej popularna. W połowie XIX w. Biernej powstała pierwsza szkoła, która w wyniku niszczącego żywiołu – powodzi 40 lat później uległa całkowitemu zniszczeniu. Obecny budynek szkoły podstawowej pochodzi z 1882 r. W XIX w. we wsi funkcjonował browar, 4 młyny wodne, 2 olejarnie, cegielnia, tartak oraz bielarnia. Przeglądając się ówczesnym właścicielom miejscowości na podkreślenie zasługuje fakt, że od XV do XVIII w. niepodzielnie rządzą Bierną Hobergowie. W późniejszym czasie Bierna bardzo często przechodziła z rąk do rąk. Wśród właścicieli wsi znaleźli się m.in. baron Jan Wolf Albrecht von Rechenberg, Karol Gottlob König. Ciekawostką jest fakt, że w Biernej

urodził się Jan Krystian Altnicol uczeń i zięć Jana Sebastiana Bacha. W historię miejscowości wpisało się jedno z najtragiczniejszych wydarzeń – powódź powstała w wyniku kilkugodzinnych ulewnych deszczy (14 czerwca 1880 r.). W trakcie powodzi rzeka Czerwona Woda zniszczyła doszczętnie 12 gospodarstw domowych, 76 poważnie uszkodziła, śmierć poniosło 18 mieszkańców, w tym pięcioro dzieci. Ucierpiały także sąsiednie wsie, w których liczba ofiar była znacznie mniejsza, zniszczenia gospodarstw były równie duże co w Biernej. W XIX wieku Bierna wraz z koloniami – Nowoszyce i Wielichów, liczyła 229 domów i aż 1725 mieszkańców. Liczba mieszkańców zamieszkujących obecnie sołectwo Bierna to 324 mieszkańców.

Planowane kierunki rozwoju miejscowości.

Celem planowanych inwestycji jest głównie poprawa estetyki wsi, bezpieczeństwa, umożliwienie spędzanie wolnego czasu uprawiając sport w Biernej. Ich osiągnięcie przyczyni się do rozwoju społeczno-kulturalnego miejscowości, podniesienia standardów życia, a tym samym zahamowania odpływu ludzi młodych.

Wizja odnowy wsi

Jak i gdzie chcemy żyć i mieszkać? Do czego zmierzamy?

Wizja zrównoważonej odnowy wsi przedstawiona została jako cel, do którego będzie się dążyć uwzględniając dobro środowiska przyrodniczego i potrzeby mieszkańców. Obraz wsi za 7 lat, który określa wygląd wsi, pożądane cechy środowiska przyrodniczego, aktywność gospodarczą, wieś funkcjonalną, wzrost poziom życia mieszkańców. Wizja przyszłości przygotowuje ramy, które pozwalają na wyznaczenie celów i sposobów realizacji w Planie Odnowy Miejscowości. Mieszkańcy Biernej mają swoje marzenia, planują przyszłość swoich rodzin i chcieliby osiągnąć cele, które sobie wyznaczyli. Przyjęcie 7 lat do okresu programowania pozwala na realne określenie potrzeb, ułożenie według priorytetów ważności działań, które przybliżają nas do wizji.

Hasłowa wizja odnowy wsi Bierna

Bierna aktywna, przyjazna środowisku i turystom.

Wizja w ujęciu szczegółowym to bardziej rozwinięty obraz wsi:

Wygląd wsi:

- zadbana, ładna, nowe budownictwo
- nie ma oczyszczalni ścieków
- rzeka po regulacji
- braki zagospodarowania terenów
- boisko sportowe
- brak chodników
- szkoła
- drogi gminne wąskie, niebezpieczne i dziurawe
- droga powiatowa główna w dobrym stanie
- przyroda – bogata, duże ilości zwierząt rzadkich
- stawy rybne
- szlaki rowerowe
- kamieniołom-wyrobisko
- park zaniedbany

- brak świetlicy
- mały plac zabaw dla dzieci przy szkole
- oświetlenie częściowe tylko przy głównej drodze
- wodociągi

Mieszkańcy i ich aktywność

- Głównie ludzie w wieku średnim
- Ludzie z wykształceniem średnim
- Mała aktywność mieszkańców

Aktywność gospodarcza -na terenie miejscowości znajdują się:

- Firma budowlana
- Firma przewozowa
- Firma pszczelarska
- Sklep G.S

Cele rozwoju.

Co musimy zrobić?

Osiągnięcie celów to pokonanie problemów, barier, które przeszkadzają w realizacji wizji odnowy. Cele powinny być realizowane w całości, za to ponosimy wspólną odpowiedzialność.

Podejmowanie działań prowadzi do trwałości zasobów środowiska przyrodniczego. Nasze cele powinny być mierzalne, konkretne, realne, osiągalne oraz określone czasowo. Realizacja doprowadzi nas do osiągnięcia wizji oraz satysfakcji z rozwoju miejscowości.

Wygląd wsi:

- Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Biernej,
- Zostanie wybudowany kompleks w skład którego wejdzie świetlica wiejska, biblioteka, remiza OSP, punkt usługowo-handlowy z zapleczem. Wstępna lokalizacja - działka 413 stanowiąca własność gminy,
- Kontynuacja zagospodarowania terenu po byłym zbiorniku wodnym na terenie rekreacyjnym,
- Rewitalizacja dawnego parku przydworskiego,
- Odbudowa altany ogrodowej jako miejsce spotkań mieszkańców wsi („Koci Zamek”),
- Wymiana dwóch wiat przystankowych i tablic informacyjnych
- Zagospodarowanie terenów wzdłuż rzeki Czerwona Woda
- Wyznaczenie i budowa ścieżek rowerowych,
- Wytyczenie szlaków turystycznych,
- Odtworzenie nawierzchni dróg gminnych,
- Wykonanie prac melioracyjnych szczególnie w terenach zalewowych,
- Organizowanie corocznie konkursu na najpiękniejszą posesję,
- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków i kolektorów słonecznych,
- Tworzenie gospodarstw agroturystycznych

Mieszkańcy i ich aktywność:

- Powrót ludzi z emigracji zarobkowej
- Powrót ludzi wykształconych
- Osoby aktywne udzielające się dla wsi

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BIERNA

- Organizacja imprez plenerowych, wystaw twórczości artystycznej
- Organizacja imprez promujących wieś
- Zajęcia pozaszkolne - ognisko muzyczne, nauka gry na pianinie, akordeonie, grupa rowerowa (dzieci i dorośli),

Plac zabaw

Festyn w Biernej

Tablica informacyjna Sołectwa Bierna

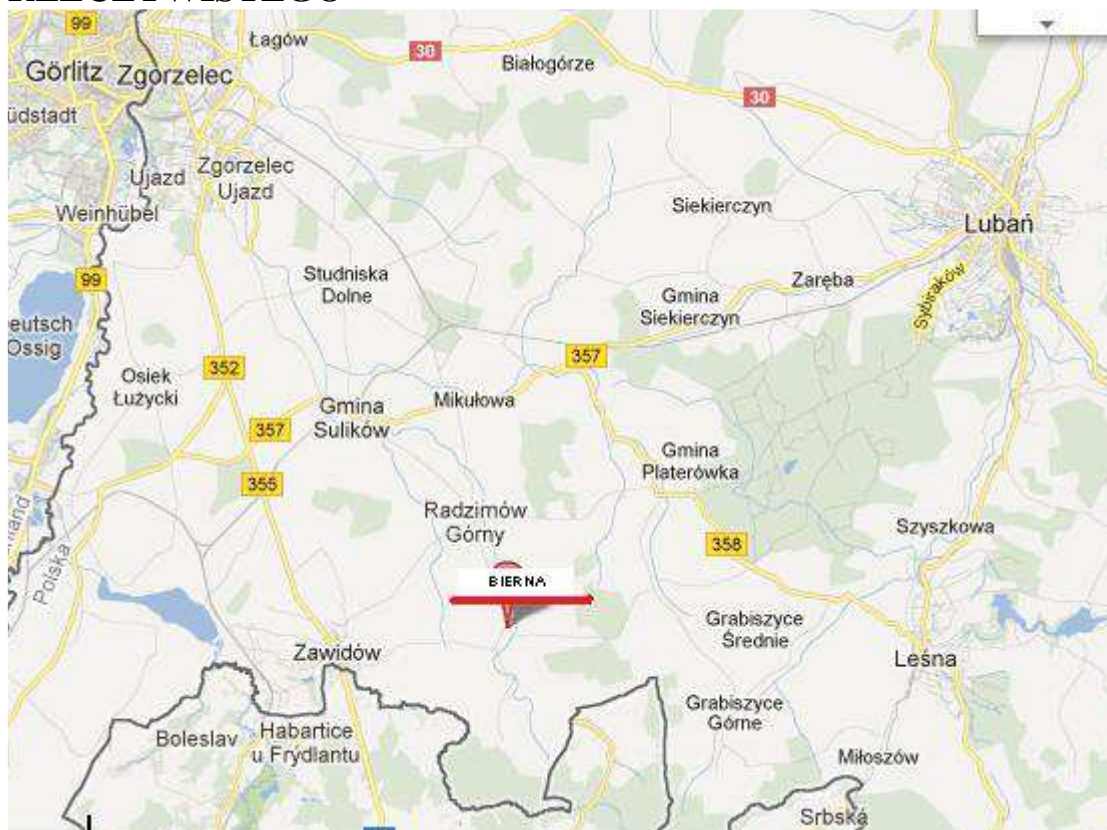
Remiza Strażacka

I etap Budowy Centrum rekreacyjnego

- **Aktywność gospodarcza**
- Powstaną gospodarstwa agroturystyczne
- Nowoczesne gospodarstwa rolne
- Nastąpi rozwój usług

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCA UJĘCIU STANU RZECZYWISTEGO

Położenie

Bierna to wieś w Polsce w województwie dolnośląskim, w powiecie zgorzeleckim. W latach 1975-1998 gmina położona była w województwie jeleniogórskim. Bierna jest starą miejscowością położoną w dolinie Czerwonej Wody u stóp Góry Ognistej. Gmina Sulikow leży przy południowo-zachodniej granicy Polski w woj. dolnośląskim, przy granicy z Czechami i w odległości ok. 10 km od granicy z Niemcami. Warunki klimatyczne gminy Sulikow kształtują się dość korzystnie na tle warunków klimatycznych kraju. Dość długi okres wiosenno - letni i duży opad roczny stwarza korzystne warunki dla wegetacji roślin. Klimat jest także korzystny dla stałego pobytu ludności. Obszar gminy Sulikow znajduje się w obrębie Pogórza Izerskiego, które można podzielić na cztery części fizyczno-geograficzne: Wzgórza Zalipiańskie, Wysoczyznę Siekierczyńską, Obniżenie Zawidowa i Równinę Zgorzelecką. Najbardziej urozmaiconą rzeźbę terenu i najwyższe wysokości względne mają Wzgórza Zalipiańskie leżące w południowo-wschodniej części gminy Sulikow (m. Miedziana, Bierna, Radzimów Górny). Najwyższym punktem jest szczyt Wyszyny (ponad 400 m n.p.m.). Druga, co do wysokości jest Góra Piekielna – 385 m n.p.m. Wzgórza rozcięte są doliną Czerwonej Wody i jej dopływów. Kształt dolin uzależniony jest od materiału, z

jakiego zbudowane jest podłoże. Spotyka się doliny wciosowe z wysokimi skarpami oraz płaskie doliny nieckowate. Kształt doliny zmienia się na różnych jej odcinkach.

Środowisko przyrodnicze.

Bierna posiada zabytki w postaci starych drzew. W lasach występują ptaki chronione oraz zwierzęta. Bogata jest roślinność leśna i łąkowa, między innymi konwalia majowa, przylaszczka itp.

Dziedzictwo kulturowe.

Dziedzictwem kulturowym Biernej są ruiny Koci Zamek oraz park dworski, który wymaga gruntownej rewitalizacji w nasadzeniu drzew, roślin oraz ławeczek. W sołectwie znajduje się budowa charakterystyczna domów przysłupowych i szachulcowych. W sołectwie Bierna urodził się Johann Christoph Altnikol (ur. 1 stycznia 1720 r.) W latach 1740-1744 zatrudniony jako śpiewak i organista w kościele św. Marii Magdaleny we Wrocławiu. W 1744 rozpoczął studia teologiczne na Uniwersytecie w Lipsku. W styczniu 1748 został organistą w Niederwiesa pod Gryfowem Śląskim. We wrześniu przeniósł się na stałe do Naumburga (Saale). 20 stycznia 1749 r. poślubił Elisabeth Julianę Friedericę, córkę Jana Sebastiana Bacha.

4. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON, SZANS I ZAGROŻEŃ.

Analiza SWOT, czyli na co musimy uważać, a na co możemy postawić.

Nie musieliśmy się zastanawiać czy są w naszej wsi jakieś mocne strony, bowiem jesteśmy ich świadomi. Problem był tylko taki, czy tak zostaną przez nas potraktowane abyśmy sami zrozumieli, że możemy je wykorzystać, planując odnowę naszej miejscowości. Szukaliśmy przede wszystkim szans w zmieniającym się wokół nas otoczeniu i przewidywalnej przyszłości, szans które by nam pomogły. Jednocześnie zdawaliśmy sobie sprawę, że dla pełnego obrazu i oszacowania możliwości musimy spojrzeć na siebie krytycznie i zobaczyć nasze słabe strony, które mogą nam utrudniać rozwój. Nasza wieś nie będzie nigdy samowystarczalna i zamknięta, bardzo chcemy wyjść do ludzi z naszymi propozycjami, należało więc też zdiagnozować i przeanalizować ewentualne zagrożenia z zewnątrz. Analiza SWOT była o tyle ważna, gdyż stawiając na mocne strony i w pełni wykorzystując szanse możemy skutecznie zmniejszać negatywne wpływy słabości i zagrożeń.

OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON, SZANS I ZAGROŻEŃ WSI BIERNA ANALIZA (SWOT)

<i>Mocne strony</i> (dotyczą teraźniejszości, stanu obecnego - cechy, które wyróżniają wieś w sposób pozytywny w otoczeniu, coś na co możemy stawiać- fundament, który sprzyja odnowie)	<i>Słabe strony</i> (dotyczą stanu obecnego- cechy, które ograniczają sprawność i mogą blokować w przyszłości odnowę wsi, cechy, które należy przezwyciężyć)
położenie przygraniczne wsi - ludność: aktywna młodzież - straż pożarna mocna grupa młodzieży, dorosłych	- brak kanalizacji - brak chodników - zły stan dróg gminnych - migracja młodzieży

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BIERNA

- wykształcenie mieszkańców – stanowi dobry fundament do dalszego rozwoju wsi - współpraca z samorządem - współpraca między sołectwami - współpraca z partnerami zagranicznymi - przyroda, krajobraz	- niska skłonność rolników do zakładania gospodarstw agroturystycznych - niska skłonność mieszkańców do zakładania firm - zły stan materialny gospodarstw domowych - poprawa komunikacji
Szanse (dotyczą przyszłości wsi, np. realizacji planu odnowy, mogą wystąpić w samej wsi lub w jej otoczeniu, są to możliwości do wykorzystania)	Zagrożenia (mogą wystąpić w przyszłości w samej wsi, bądź w jej otoczeniu, trudności, którym należy stawić czoła, odeprzeć, aby wieś mogła się odnawiać)
- budowa boiska sportowego - modernizacja dróg gminnych i budowa chodników - modernizacja oświetlenia ulicznego - wzrost świadomości ekologicznej - gotowość mieszkańców do dokształcania się - zachowanie dziedzictwa historycznego - rewitalizacja „Kociego Zamku” - rozwój infrastruktury - budowa kanalizacji - pozyskiwanie środków	- migracja ludzi młodych - starzejące się społeczeństwo - ryzyko nie pozyskania środków finansowych - brak organizacji pozarządowych - brak nowych stanowisk pracy - zagrożenia lokalnymi powodziami - zagrożenie komunikacji wywołane złym stanem dróg spowodowane powodziami

Na co możemy postawić? Na co musimy uważać?

Czynniki sprzyjające odnowie to **symulatory rozwoju** tzn. te czynniki, które umożliwią naszej wsi realizację przyjętej wizji i celów planu. Są to czynniki, które wieś może wykorzystać w pobudzeniu własnego rozwoju, doprowadzeniu do odnowy. Należy do nich zaliczyć:

- Stymulowanie inicjatyw społecznych. Stworzenie warunków do zwiększenia aktywności mieszkańców zarówno w zakresie inicjatyw własnych, jak i przedsięwzięć służących mieszkańcom (zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, opieka nad osobami znajdującymi się w trudnych warunkach).
- Wykorzystanie wiedzy i pomysłów lokalnej społeczności to budowanie rozwoju wsi, jej odnowa w oparciu o najcenniejszy zasób-potencjał ludzki. Dobra komunikacja to pierwszy warunek zmiany postaw mieszkańców, którzy są często nastawieni obojętnie, a nawet wrogo do działań samorządu.
- Wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy w promocji wsi, tworzenie dodatkowych miejsc pracy i przyciąganie inwestorów zewnętrznych.
- Przygotowanie szczegółowych projektów do zapisanych celów, przedsięwzięć i zadań planu i staranie się o zewnętrzne fundusze na ich realizację. Zastanawialiśmy się nad mocnymi i słabymi stronami naszej wsi, które znamy dzisiaj i które wpływają na nasze życie. Odnieśliśmy się również do możliwości i zagrożeń, które mogą się pojawić w przyszłości i jaki mogą mieć wpływ na nasz rozwój. Stawiając na mocne strony i wykorzystując szanse możemy skutecznie zmniejszać negatywny wpływ słabości i zagrożeń.

Problemy rozwoju miejscowości.

Wygląd wsi

- Brak chodników, brak kanalizacji
- Brak oświetlenia,
- Zaniedbane rowy odwadniające

Mieszkańcy i ich aktywność

- Małe zaangażowanie mieszkańców

Mieszkańcy i ich aktywność gospodarcza

- Małe zaangażowanie mieszkańców do tworzenia gospodarstw agroturystycznych.

5. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ I ICH SZACUNKOWY KOSZT.

Jednym ze źródeł finansowania realizacji Planu Odnowy Miejscowości jest Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów wiejskich na lata 2007 – 2013. Z pomocy mogą skorzystać miejscowości, w których mieszka do 5 000 mieszkańców, położone w gminach wiejskich lub miejsko-wiejskich. Bezpośrednim odbiorcą pomocy i realizatorem przedsięwzięć może być gmina, gminna jednostka kultury, organizacja pozarządowa posiadająca status organizacji pożytku publicznego, kościoły oraz inne związki wyznaniowe. Przedsięwzięcia nie mogą mieć charakteru komercyjnego i muszą dotyczyć terenów i obiektów będących własnością gminy, skarbu państwa lub osoby prywatnej. Przedmiotem naszych starań będą zadania, które wynikają z potrzeb społeczności Biernej. Prace będą miały na celu zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych lokalnej społeczności oraz rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, a także zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi Bierna. Budowa wielofunkcyjnego boiska do rekreacji i aktywnego wypoczynku pozwoli turystom i mieszkańcom w aktywności fizycznej. Mieszkańcy, dzieci, młodzież będą mieli możliwość do spotkań i integrowania się, do uprawiania aktywnego trybu życia, organizowania turniejów, zawodów sportowych i zapraszania sąsiadów do wspólnych rozgrywek. Będzie również możliwość zapraszania mieszkańców przygranicza i rozpoczęcia współpracy realizując międzynarodowe zawody sportowe.

Co będziemy robić?	Ile to będzie kosztowało?	Czas realizacji	Kto nam pomoże?
Boisko wielofunkcyjne	750 000	2012- 2014	Urząd Gminy, Rada Sołecka, Stowarzyszenie LGD, Unia Europejska, Urząd Marszałkowski
Drogi	10 000 00	2012-2017	Urząd Gminy, Rada Sołecka, Powiat, Unia Europejska, Urząd

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BIERNA

			Marszałkowski
Trasa rowerowa	1 000 000	2012-2017	Urząd Gminy, Rada Sołecka, Unia Europejska, Urząd Marszałkowski
Imprezy: - Ferie oraz półkolonie dla dzieci, - dożynki, festiwal - rajd rowerowy - wyścig rowerowy - turnieje siatkarskie i piłkarskie - Dzień Dziecka, - koncerty myzyczne, - występ teatralny grupy dziecięcej	100 000	2012 corocznie	Urząd Gminy, Rada Sołecka, Stowarzyszenie LGD, Unia Europejska, Urząd Marszałkowski
Strona www	500,00	2013	Urząd Gminy, Rada Sołecka, Fundusze Unijne

Poprzez budowę boiska wielofunkcyjnego stworzy się miejsce spotkań dzieci i młodzieży, będzie to dla tej grupy mieszkańców zachęta i mobilizacja do uprawiania sportów. Ze względu na atrakcyjne położenie geograficzne i zasoby przyrodnicze Bierna jest miejscowością idealną jeśli chodzi o rozwój turystyki. Stworzenie w Biernej odpowiedniej bazy turystycznej wraz z miejscami noclegowymi, rozwiniętą gastronomią, spowoduje poprawę życia mieszkańców, nowe możliwości zarobkowania a co za tym idzie powrót w te malownicze tereny młodzieży, która pomoże w dalszym rozwoju wsi. W tym celu niezbędny jest również remont infrastruktury miejscowości począwszy od budowy nowego wodociągu, budowy kanalizacji, remontów dróg oraz budowa i modernizacja oświetlenia.

REALIZACJA PLANU

Zasady realizacji planu.

- ✓ Plan stanowi drogę, po której będziemy razem szli i osiągnęli kolejne cele rozwoju naszej miejscowości.
- ✓ Ważnymi uczestnikami realizacji Planu jesteśmy my jako mieszkańcy. Osiągnięcie kolejnych celów w dużej mierze będzie uzależnione od naszej aktywności osobistej.
- ✓ Bardzo istotne będą działania organizacji pozarządowych, w których sami będziemy działali lub, które zachęcimy do współpracy.
- ✓ Urząd Gminy będzie aktywnym ośrodkiem pobudzającym i wspierającym realizację naszego Planu.

- ✓ W celu aktywnego włączenia nas jako mieszkańców do realizacji przedsięwzięć, Rada Sołecka włączy się do opracowania programu współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a samorządem. W programie zostaną określone formy i metody współpracy, zasady wymiany informacji, wspierania działań organizacji pozarządowych.
- ✓ Coroczne spotkania związane z oceną realizacji Planu będą również służyły do planowania działań na najbliższy rok. Na spotkanie my mieszkańcy zaprosimy wszystkich, którzy chcą i mogą nam pomóc, a zwłaszcza organizacje pozarządowe, władze gminy, sąsiadów z zaprzyjaźnionych miejscowości.
- ✓ Wspólnie z innymi miejscowościami z gminy i z Pogórza Izerskiego opracujemy zasady wymiany doświadczeń i wspólnego działania dla jeszcze bardziej efektywnego realizowania Planu.
- ✓ Władze gminy będą uczestniczyły w spotkaniach organizowanych przez sołectwo, organizacje pozarządowe i aktywne grupy mieszkańców. Spotkania będą zwoływane przez bezpośrednio zainteresowane grupy, a ich tematem będą wspólne działania związane z realizacją Planu.

6. KSZTAŁTOWANIE OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE A W SZCZEGÓLNOŚCI POPRZEZ ODNAWIANIE LUB BUDOWĘ PARKINGÓW, CHODNIKÓW LUB OŚWIETLENIA ULICZNEGO.

Mieszkańcy Biernej po analizie potrzeb, które zostały wymienione w zadaniach do realizacji na kolejne lata, wymienili potrzebę budowy chodnika, który umożliwiłby bezpieczne dotarcie do świetlicy. **Parkingu w centrum wsi służący dla mieszkańców oraz turystów odwiedzających wieś.** Są to elementy niezbędne i służące do nawiązywania kontaktów społecznych, posiadające cechy funkcjonalno – przestrzenne, znajdujące się w centrum wsi. Bierna i jego mieszkańcy przygotowują się do oferowania miejsc noclegowych w gospodarstwach agroturystycznych, które będą przyjmowały turystów, młodzież szkolną (już dziś przyjeżdżających do wsi), dlatego przygotowanie obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców oraz ich gości jest bardzo potrzebny. Funkcjonalność obszaru wpłynie na integrację, nawiązywanie kontaktów, rozwój miejscowości oraz dochody mieszkańców z rozwoju turystyki. Jest to również bardzo ważny element, który pozwoli młodym pozostać i mieć wpływ na rozwój swojej miejscowości.

Sposoby monitorowania, oceny i aktualizacji planu.

- ✓ Monitorowanie będzie organizował i nadzorował Sołtys Wsi przy współpracy z Radą Sołecką.
- ✓ Monitorowane będą podstawowe zadania i przedsięwzięcia związane z realizacją Planu.
- ✓ Wyniki monitorowania będą przedmiotem corocznych sprawozdań z postępu realizacji Planu, składanego Radzie Gminy i na zebraniu otwartym w miejscowości.
- ✓ Zarówno Rada, jak i mieszkańcy ocenią realizację Planu, dokonają również identyfikacji słabych i mocnych stron realizacji Planu.

- ✓ Mieszkańcy, będą aktualizowali plan metodą uspołecznioną zgodnie z metodą przyjętą przy jego opracowaniu po pierwszym roku realizacji planu, potem co dwa lata.
- ✓ Inicjatorem aktualizacji będzie Rada Sołecka przy współpracy Wójta i Rady Gminy.

Komunikacja społeczna.

- ✓ Wójt i sołtys jako główni animatorzy realizacji Planu, będą systematycznie informowali opinię publiczną o działaniach związanych z realizowanymi przedsięwzięciami. W tym celu ustalą między sobą zasady przekazywania informacji o podejmowanych działaniach.
- ✓ Główną formą informowania będzie lokalna prasa i Internet.
- ✓ Komunikaty będą kierowane do mieszkańców miejscowości i gminy (informacja wewnętrzna), jak również do odbiorców regionalnych i ogólnokrajowych (informacja zewnętrzna).
- ✓ Największy nacisk zostanie położony na informacje skierowane do odbiorców lokalnych.
- ✓ W przekazywaniu informacji do mieszkańców zostaną wykorzystane również środki przekazu zwyczajowo przyjęte w gminie (tablica ogłoszeń, informowanie na spotkaniach, informacja przekazywana przez sołtysów, itp.).
- ✓ Radni, mieszkańcy, zainteresowane osoby i podmioty będą miały bieżący dostęp do informacji o realizacji Planu. Ograniczeniem będą tylko przepisy prawa, określające zasady udostępniania informacji przez Urząd Gminy.

7. Literatura:

1. Waldemar Bena. „Górne Łużyce” - Zgorzelec 2005
2. Wikipedia
3. Informacje uzyskane od mieszkańców wraz z materiałem zdjęciowym